

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : D1/1/H.Y.-01/1 (Menfi Tespit)

Karar Sayısı : 01-59/624-165

Karar Tarihi : 11.12.2001

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU

Üyeler : Dr. Kemal EROL, İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM, A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Murat GENCER, Mustafa PARLAK, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rifki ÜNAL

B- RAPORTÖRLER: Hilal YILMAZ, Şenol KOCAER

C- BİLDİRİMDE BULUNAN: - Toros Gübre ve Kimya Endüstrisi A.Ş.
Temsilcisi Prof. Dr. Arif ESİN
Akaretler Sıraevleri Spor Cad. No:67
Beşiktaş-İstanbul

D- TARAFLAR: - Toros Gübre ve Kimya Endüstrisi A.Ş.
Toros Binası 80630 Akatlar -İstanbul
- Toros Gübre ve Zirai İlaç Pazarlama A.Ş.
Toros Binası 80630 Akatlar -İstanbul

E- DOSYA KONUSU: **Toros Gübre ve Kimya Endüstrisi A.Ş.’nin Toros Gübre ve Zirai İlaç Pazarlama A.Ş.’yi devralması işlemine izin verilmesi ve söz konusu işleme menfi tespit belgesi verilmesi talebi.**

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 23.11.2001 tarih ve 4972 sayılı ile giren bildirim üzerine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 7 ve 8. maddeleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 5.12.2001 tarih, D1/1/H.Y.-01/1 sayılı Menfi Tespit Ön İnceleme Raporu, 7.12.2001 tarih, REK.0.05.00.00/117 sayılı Başkanlık önergesi ile 01-59 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; Toros Gübre ve Kimya Endüstrisi A.Ş.’nin Toros Gübre ve Zirai İlaç Pazarlama A.Ş.’yi devralması işleminin, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 7. maddesi ve söz konusu Kanun’a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı “Rekabet Kurulu’ndan İzin Alması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ”in 2. maddesi kapsamında bir devralma işlemi olmadığı, talep edilen menfi tespit belgesinin verilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Toros Gübre ve Kimya Endüstrisi A.Ş. (Toros Gübre), kimyevi gübre üretim pazarında faaliyet gösteren bir şirket olup, sermaye yapısı; Tekfen Ticari Yatırımlar A.Ş. %84.85, T. Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği %15.01, Diğerleri %0.14 şeklindedir.

Toros Gübre ve Zirai İlaçlama Pazarlama A.Ş. (Toros Pazarlama), sadece Toros Gübre'nin ürettiği ve tedarik ettiği kimyevi gübrelerin yurt içinde satış ve dağıtımını yapmak amacı ile 1986 yılında kurulmuş olup, sermayesinin %99,99'una Toros Gübre ve Kimya Endüstrisi A.Ş. sahiptir.

Ortaklık yapısından da anlaşılacağı üzere, Toros Pazarlama, Toros Gübre'nin bağlı işletmelerindedir. Toros Gübre ise Tekfen Ticari Yatırımlar A.Ş. tarafından kontrol edilmektedir.

4054 sayılı Kanun'un "Birleşme veya Devralma" başlıklı 7. maddesinin, "*Bir ya da birden fazla teşebbüsün hâkim durum yaratmaya veya hâkim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları, miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere, devralması hukuka aykırı ve yasaktır.*" hükmü ile 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" in "Birleşme veya Devralma Sayılan Haller" başlıklı 2. maddesinin birinci fıkra (b) bendinde, "*Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi*" şeklindeki devralma işlemi tanımına ilişkin hükümden anlaşılacağı üzere, işlemin taraflarının ayrı teşebbüsler olmaları gerekmektedir.

Teşebbüs kavramı ise, 4054 sayılı Kanun'un 3. maddesinde, "*piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler*" şeklinde tanımlanmıştır. Bir başka deyişle anılan hükümden, ekonomik faaliyetleri sırasında piyasada bağımsız karar veremeyen gerçek ve tüzel kişilerin, birbirinden ayrı hukuki kişilikleri olsa dahi, pay sahipliği ve karar alma süreçlerini etkileyebilme gücü bakımından kontrolü altında buldukları, gerçek veya tüzel kişilerle birlikte ekonomik bir bütün oluşturdukları ve tek bir teşebbüs sayılmaları gerektiği anlaşılmalıdır.

Bu çerçevede, Toros Gübre ve Toros Pazarlama'nın kontrollerinin Tekfen Holding'e ait olduğu gözönüne alındığında, bu şirketlerin Kanun'un 3. maddesine göre aralarında ekonomik bütünlük bulunan tek bir teşebbüs olarak değerlendirilmesi gerektiği, dolayısıyla iki ayrı teşebbüsün olmadığı, ekonomik bütünlük arzeden bir teşebbüsün bulunduğu bu durumda, Kanun'un 7. ve anılan Tebliğin ilgili maddelerinde aranan, işlemin "teşebbüsler arası" yapılması şartının gerçekleşmediği kanaatine ulaşılmıştır. Bu nedenle, Toros Gübre'nin Toros Pazarlama'yı devralması

işleminin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamı dışında olduğu, grup içi bu işlemin 4 ve 6. maddelere de aykırılık oluşturmaması nedeniyle menfi tespit belgesi verilebileceği sonucuna varılmıştır.

İ- SONUÇ

Toros Gübre ve Kimya Endüstrisi A.Ş.'nin Toros Gübre ve Ziraî İlaç Pazarlama A.Ş.'yi devralması işleminin, 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir işlem olmadığına, grup içi bu işlemin Kanun'un 4 ve 6. maddelerine aykırılık oluşturmadığına, talep edilen menfi tespit belgesinin verilmesine OY BİRLİĞİ ile karar verilmiştir.